

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-XXVIII
ECOO28: Welfare Economics

Day and Date: Monday, 08/05/2023
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The statement excessive goods for excessive people belongs to-----
 A) Adam Smith B) David Ricardo C) Jeremy Bentham D) Hicks
- 2 Consumer satisfaction means-----
 A) The difference between the price the consumer wants to pay and the actual price paid.
 B) The difference between the number of items the person wants to buy and the number of items actually purchased.
 C) The difference between the price that the person wants to pay and the number not purchased.
 D) None of the above.
- 3 The utility function is measured in.....
 A) Price B) Number of goods C) Interest D) Wages
- 4 Welfare definition of economics was given by----
 A) Adam Smith B) Alfred Marshall C) Lionel Robbins D) Samuelson
- 5 The assumptions of utility functions through indifference curve theory are
 A) Rationality B) Cardinal measurement of utility C) Declining rate of marginal substitution D) All of the above
- 6 Before Pareto's analysis.....is the important tool considered for maximizing social welfare.
 A) Total allocation B) Average allocation C) Marginal allocation D) Optimum allocation
- 7 Pareto has relied on the theory for social welfare analysis.
 A) Total utility B) Demand C) Comparative utility D) Investment
- 8 Pareto gives more importance to Comparison of utility.
 A) Interpersonal B) Social C) Religious D) Professional
- 9 Pareto's is a position from which utility increases without decreasing utility of someone.
 A) Optimum B) Worse off C) Better off D) Stability
- 10 Exchange efficiency is more visible in market
 A) Perfect competition B) Imperfect competition C) Monopoly D) Oligopoly
- 11 Expenditure incurred by the industry organization in the form of money is Expenditure.
 A) Public B) Private C) Industrial D) None of these

- 12 When all individuals have the same marginal benefits and marginal sacrifices, resources are distributed -----
A) Ineligible B) Adequate C) Odd D) None of these
- 13 The method used to evaluate an investment project is-----
A) Social Expenditure Benefit Method B) Private Expenditure Benefit Method C) Managerial cost benefit method D) None of these
- 14 The internal losses incurred by the industry organization due to large scale production are called -----
A) Internal disadvantages B) External disadvantages C) Managerial disadvantages D) All of the above
- 15 Social benefit cost is measured by market
A) Direct price B) Social price C) By investment D) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Compensation principle
- 2 Contract curve
- 3 Optimum Production
- 4 Externalities of production and consumption

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the 'social choice theory'.
- 2 Describe the impossibility Arrows Theorem?
- 3 Explain the 'Amartya Sen's contribution to welfare economics.
- 4 State the external economics of large scale production.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Benthamite Approach to aggregate welfare.
- 2 What is Cost benefit analysis? State the factors and limitation of Cost –benefit analysis.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जास्तीच्या वस्तू जास्तीच्या लोकांसाठी हे विधानयांचे आहे.
अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) जेरेमी बेंथम ड) हिक्स
- 2 उपभोक्ता संतोषाधिक्य म्हणजे होय.
अ) व्यक्ती देऊ इच्छित असलेली किंमत व प्रत्यक्ष दिलेली किंमत यामधील अंतर
ब) व्यक्ती खरेदी करू इच्छित असलेली नगसंख्या व प्रत्यक्ष खरेदी केलेली नगसंख्या यामधील अंतर
क) व्यक्ती देऊ इच्छित असलेली किंमत व खरेदी केलेली नगसंख्या यामधील अंतर
ड) वरीलपैकी एकही नाही
- 3 उपयोगिता फलन मापनामध्ये -----चे मोजमाप केले जाते.
अ) किंमत ब) वस्तू नगसंख्या क) व्याज ड) वेतन

- 4 अर्थशास्त्राची आर्थिक कल्याणाची व्याख्या.....यांनी केली आहे.
अ) अँडम स्मिथ ब) अल्फ्रेड मार्शल क) लिओनेल रॉबिन्स ड) सॅम्युअलसन
- 5 समवृत्ती वक्राच्या सिद्धांताद्वारे उपयोगिता फलनाची गृहीतेआहेत.
अ) विवेकीपणा ब) उपयोगितेचे क्रमवाचक मापन क) सीमांत प्रतिस्थापनाचा घटता दर ड) वरील सर्व
- 6 पॅरेटो पूर्वीच्या विश्लेषणात सामाजिक कल्याण महत्तम करण्यासाठी साधनांचेमहत्त्वाचे मानले जात होते.
अ) एकूण वाटप ब) सरासरी वाटप क) सीमांत वाटप ड) पर्याप्त वाटप
- 7 पॅरेटोने सामाजिक कल्याण विश्लेषणासाठी सिद्धांताचा आधार घेतलेला आहे.
अ) एकूण उपयोगिता ब) मागणीच्या क) तुलनात्मक उपयोगिता ड) गुंतवणुकीच्या
- 8 पॅरेटोने उपयोगितेची तुलना महत्त्वाची मानली आहे
अ) अंतरव्यक्ती ब) सामाजिक क) धार्मिक ड) व्यावसायिक
- 9 कोणाच्याही उपयोगितेत घट न होता इतरांच्या उपयोगितेत वाढ घडून येणे याला पॅरेटोची असे म्हणतात.
अ) कार्यक्षमता ब) घट क) वाढ ड) स्थिरता
- 10बाजारात विनिमय विषयक कार्यक्षमता अधिक दिसून येते.
अ) पूर्ण स्पर्धेच्या ब) अपूर्ण स्पर्धेच्या क) मक्तेदारी ड) अल्पजनाधिकारी
- 11 उद्योग संस्थेने पैशाच्या स्वरूपात केलेला खर्च म्हणजे खर्च होय.
अ) सार्वजनिक ब) खाजगी क) औद्योगिक ड) यापैकी नाही.
- 12 सर्व व्यक्तींचा सीमांत लाभ व सीमांत त्याग समान होतो तेव्हा साधनसामग्रीचे वाटप होते.
अ) अयोग्य ब) पर्याप्त क) विषम ड) यापैकी नाही
- 13 गुंतवणूक प्रकल्पाच्या मूल्यमापनासाठी वापरली जाणारी पद्धत म्हणजे
अ) सामाजिक खर्च लाभ पद्धत ब) खाजगी खर्च लाभ पद्धत क) व्यवस्थापकीय खर्च लाभ पद्धत ड) यापैकी नाही
- 14 मोठ्या प्रमाणातील उत्पादनामुळे उद्योग संस्थेला जे अंतर्गत तोटे होतात त्यास म्हणतात.
अ) अंतर्गत तोटे ब) बाह्य तोटे क) व्यवस्थापकीय तोटे ड) वरील सर्व
- 15 सामाजिक लाभ खर्चाचे मोजमाप बाजारातील ने केले जाते.
अ) प्रत्यक्ष किंमत ब) सामाजिक किंमत क) गुंतवणुकीने ड) यापैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 क्षतिपूरक/ भरपाईकारक तत्व
- 2 करार वक्र
- 3 पर्याप्त उत्पादन
- 4 उत्पादनातील बहिर्गतता आणि उपभोग

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सामाजिक निवड सिद्धांत स्पष्ट करा.
- 2 अँरोचे अशक्यता प्रमेय विशद करा?
- 3 कल्याणकारी अर्थशास्त्रातील अमर्त्य सेनचे योगदान स्पष्ट करा.
- 4 मोठ्या उत्पादनाचे बाह्य लाभ सांगा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 बेंथम यांचा समग्र कल्याण दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- 2 खर्च लाभ विश्लेषण म्हणजे काय? खर्च लाभ विश्लेषणाचे घटक आणि मर्यादा सांगा.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023
Economics (Optional) Paper-XXVIII
ECOO28: Welfare Economics

Day and Date: Monday, 08/05/2023
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जास्तीच्या वस्तू जास्तीच्या लोकांसाठी हे विधानयांचे आहे.
अ) अँडम स्मिथ ब) डेव्हिड रिकार्डो क) जेरेमी बेंथम ड) हिक्स
Option 2
- 2 उपभोक्ता संतोषाधिक्य म्हणजे होय.
अ) व्यक्ती देऊ इच्छित असलेली किंमत व प्रत्यक्ष दिलेली किंमत यामधील अंतर
ब) व्यक्ती खरेदी करू इच्छित असलेली नगसंख्या व प्रत्यक्ष खरेदी केलेली नगसंख्या यामधील अंतर
क) व्यक्ती देऊ इच्छित असलेली किंमत व खरेदी केलेली नगसंख्या यामधील अंतर
ड) वरीलपैकी एकही नाही
Option 1
- 3 उपयोगिता फलन मापनामध्ये -----चे मोजमाप केले जाते.
अ) किंमत ब) वस्तू नगसंख्या क) व्याज ड) वेतन
Option 1
- 4 अर्थशास्त्राची आर्थिक कल्याणाची व्याख्या.....यांनी केली आहे.
अ) अँडम स्मिथ ब) अल्फ्रेड मार्शल क) लिओनेल रॉबिन्स ड) सॅम्युअलसन
Option 2
- 5 समवृत्ती वक्राच्या सिद्धांताद्वारे उपयोगिता फलनाची गृहीतेआहेत.
अ) विवेकीपणा ब) उपयोगितेचे क्रमवाचक मापन क) सीमांत प्रतिस्थापनाचा घटता दर ड) वरील सर्व
Option 4
- 6 पॅरेटो पूर्वीच्या विश्लेषणात सामाजिक कल्याण महत्तम करण्यासाठी साधनांचेमहत्त्वाचे मानले जात होते.
अ) एकूण वाटप ब) सरासरी वाटप क) सीमांत वाटप ड) पर्याप्त वाटप
Option 4
- 7 पॅरेटोने सामाजिक कल्याण विश्लेषणासाठी सिद्धांताचा आधार घेतलेला आहे.
अ) एकूण उपयोगिता ब) मागणीच्या क) तुलनात्मक उपयोगिता ड) गुंतवणुकीच्या
Option 3
- 8 पॅरेटोने उपयोगितेची तुलना महत्त्वाची मानली आहे
अ) अंतरव्यक्ती ब) सामाजिक क) धार्मिक ड) व्यावसायिक
Option 1
- 9 कोणाच्याही उपयोगितेत घट न होता इतरांच्या उपयोगितेत वाढ घडून येणे याला पॅरेटोची असे म्हणतात.
अ) कार्यक्षमता ब) घट क) वाढ ड) स्थिरता
Option 1
- 10बाजारात विनिमय विषयक कार्यक्षमता अधिक दिसून येते.
अ) पूर्ण स्पर्धेच्या ब) अपूर्ण स्पर्धेच्या क) मक्तेदारी ड) अल्पजनाधिकारी
Option 1

11 उद्योग संस्थेने पैशाच्या स्वरूपात केलेला खर्च म्हणजे खर्च होय.

अ) सार्वजनिक ब) खाजगी क) औद्योगिक ड) यापैकी नाही.

Option 2

12 सर्व व्यक्तींचा सीमांत लाभ व सीमांत त्याग समान होतो तेव्हा साधनसामग्रीचे वाटप होते.

अ) अयोग्य ब) पर्याप्त क) विषम ड) यापैकी नाही

Option 2

13 गुंतवणूक प्रकल्पाच्या मूल्यमापनासाठी वापरली जाणारी पद्धत म्हणजे

अ) सामाजिक खर्च लाभ पद्धत ब) खाजगी खर्च लाभ पद्धत क) व्यवस्थापकीय खर्च लाभ पद्धत ड) यापैकी नाही

Option 1

14 मोठ्या प्रमाणातील उत्पादनामुळे उद्योग संस्थेला जे अंतर्गत तोटे होतात त्यास म्हणतात.

अ) अंतर्गत तोटे ब) बाह्य तोटे क) व्यवस्थापकीय तोटे ड) वरील सर्व

Option 1

15 सामाजिक लाभ खर्चाचे मोजमाप बाजारातील ने केले जाते.

अ) प्रत्यक्ष किंमत ब) सामाजिक किंमत क) गुंतवणुकीने ड) यापैकी नाही

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 क्षतिपूरक/ भरपाईकारक तत्व

Ans:

2 करार वक्र

Ans:

3 पर्याप्त उत्पादन

Ans:

4 उत्पादनातील बहिर्गतता आणि उपभोग

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सामाजिक निवड सिद्धांत स्पष्ट करा.

Ans:

2 अॅरोचे अशक्यता प्रमेय विशद करा?

Ans:

3 कल्याणकारी अर्थशास्त्रातील अमर्त्य सेनचे योगदान स्पष्ट करा.

Ans:

4 मोठ्या उत्पादनाचे बाह्य लाभ सांगा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 बेंधम यांचा समग्र कल्याण दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Ans:

2 खर्च लाभ विश्लेषण म्हणजे काय? खर्च लाभ विश्लेषणाचे घटक आणि मर्यादा सांगा.

Ans:
